

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาร้องทุกข์ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. ๒๕๕๕

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“นายกสภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“กรรมการสภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“ก.อ.ม.” หมายความว่า คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“ประธาน” หมายความว่า ประธานกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานราชการ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“บุคลากร” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานราชการ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

“ก.อ.ร.” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“โทษทางวินัย” หมายความว่า ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก

“โทษทางวินัยไม่ร้ายแรง” หมายความว่า ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน และลดเงินเดือน

“โทษทางวินัยอย่างร้ายแรง” หมายความว่า ปลดออก และไล่ออก

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีวินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

ข้อ ๖ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.ม.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ คน

(๒) กรรมการ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน ๓ คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และด้านกฎหมาย อย่างละ ๑ คน

(๓) กรรมการ ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย จำนวน ๑ คน

(๔) กรรมการ ซึ่งคัดเลือกกันเองจากบุคลากรสายวิชาการ จำนวน ๑ คน

(๕) กรรมการ ซึ่งคัดเลือกกันเองจากบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน ๑ คน

กรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีใช้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานจำนวนหนึ่งคนเป็นเลขานุการและอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินจำนวนหนึ่งคน

ให้เลขานุการปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ และดำเนินการอำนวยความสะดวกให้กับ ก.อ.ม. รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นตามที่ ก.อ.ม. มอบหมายในงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์และร้องทุกข์ และให้หน่วยงานที่เลขานุการสังกัดอยู่ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานที่สนับสนุนด้านงานธุรการและสารบรรณของ ก.อ.ม.

ข้อ ๗ ก.อ.ม. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้ง โดย ก.อ.ม. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ในกรณีที่ ก.อ.ม. พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่ให้ ก.อ.ม. นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า ก.อ.ม. ใหม่จะได้รับแต่งตั้ง

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ก.อ.ม. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
(๔) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ
(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) ขาดคุณสมบัติของการเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในประเภทนั้น ๆ

(๗) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ออก

ข้อ ๘ ในกรณีที่ประธานหรือกรรมการตามข้อ ๖ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้มีการ ดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่ประธานหรือกรรมการตามข้อ ๖ พ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้ดำเนินการให้ได้มา ซึ่งประธานหรือกรรมการใหม่ ให้ประธานหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า จะได้มีประธานหรือกรรมการใหม่

ในกรณีที่ประธานหรือกรรมการตามข้อ ๖ วางลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มา ซึ่งประธานหรือกรรมการให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๙ ให้ ก.อ.ม. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการ

(๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของพนักงาน

(๓) พิจารณาคำร้องทุกข์ของบุคลากร ผู้ที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

(๔) พิจารณาจัดทำคำวินิจฉัยเมื่อพิจารณาอุทธรณ์ หรือพิจารณาร้องทุกข์แล้วเสร็จ

(๕) ปฏิบัติงานตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือพิจารณาคำร้องทุกข์ หรือได้ปฏิบัติงานตามที่ สภามหาวิทยาลัยมอบหมายเป็นประการใดแล้ว ให้รายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

หมวด ๒

การประชุมคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

ข้อ ๑๐ การประชุมของ ก.อ.ม. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้เลือกกรรมการ ผู้หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการประชุมที่ผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถ ประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ถือว่ากรรมการซึ่งใช้ วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวได้เข้าร่วมประชุม ก.อ.ม.

การประชุมตามวรรคสามให้เป็นไปตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ในการประชุมหากมีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะ กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิ ร่วมประชุม และให้ถือว่า ก.อ.ม. เท่าที่มีอยู่เป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก โดยกรรมการหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการพิจารณาเรื่องใดถ้าไม่มีกรรมการคัดค้าน ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบในเรื่องนั้น

ข้อ ๑๒ การประชุมต้องจัดให้มีบันทึกรายงานการประชุมเป็นหลักฐานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ถ้ากรรมการมีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในบันทึกรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๓ ในการประชุมเพื่อพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ หากกรรมการผู้ใดมีเหตุดังต่อไปนี้ จะทำการพิจารณาและอยู่ในที่ประชุมไม่ได้

(๑) เป็นคู่กรณีหรือมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา

(๒) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่พิจารณา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองคู่กรณี หรือผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี

(๔) เป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการแต่งงานนับได้เพียงสองชั้นของคู่กรณีหรือผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี

(๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของคู่กรณีหรือผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์แล้วแต่กรณี

(๖) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาล หรือตัวแทนของคู่กรณีหรือผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์แล้วแต่กรณี

(๗) มีเหตุอื่นใดที่อาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม

(๘) กรณีอื่นตามที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ข้อ ๑๔ ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านประธานหรือกรรมการ หากผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์เห็นว่าประธานหรือกรรมการมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๑๓

การคัดค้านประธานหรือกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ทำเป็นหนังสือตามแบบที่ ก.อ.ม. กำหนดโดยยื่นต่อเลขานุการด้วยตัวเอง หรือจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งหรือนับแต่วันที่ทราบเหตุแห่งการคัดค้านก็ได้ พร้อมทั้งระบุข้อคัดค้านพร้อมแสดงข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามข้อ ๑๓

เมื่อได้รับหนังสือคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ลงประทับตรารับ และลงทะเบียนรับไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือคัดค้านตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และในกรณีที่ผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ยื่นหนังสือให้ออกใบรับหรือจัดให้ออกใบรับให้ด้วย และให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานทราบ และรวมไว้ในสำนวนการอุทธรณ์หรือร้องทุกข์

ข้อ ๑๕ การพิจารณาเรื่องคัดค้านนั้น หากประธานพิจารณาเห็นว่าหนังสือคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ประธานจะต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงหรืออาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม โดยไม่ผูกพันกับคำคัดค้านหรือคำชี้แจงของผู้คัดค้านหรือผู้ถูกคัดค้าน หรือพยานหลักฐานของผู้คัดค้านหรือผู้ถูกคัดค้าน

ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าหนังสือคัดค้านไม่มีเหตุผลเพียงพอที่รับฟังได้ให้สั่งยกคำคัดค้าน พร้อมทั้งแสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการ ทั้งนี้ ให้สั่งการภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้านหรือคำชี้แจงของผู้ถูกคัดค้าน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบการสั่งยกคำคัดค้านให้ถือเป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธานไม่สั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่าผู้ซึ่งถูกคัดค้านพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่กรรมการเฉพาะการพิจารณาอุทธรณ์ในเรื่องนั้น

กรณีที่ถูกคัดค้านเป็นประธานให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธาน เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องคัดค้านและให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับการพิจารณาเรื่องคัดค้านประธานโดยอนุโลม การพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ประธานหรือกรรมการ ไม่กระทบถึงการพิจารณาอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ประธานหรือกรรมการ ผู้มีส่วนได้เสียหรือถูกคัดค้านแล้วแต่กรณี จะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาเรื่องอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ และให้ถือว่า ก.อ.ม. ประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ถูกคัดค้าน

หมวด ๓

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๑๗ ข้าราชการผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษ

พนักงานผู้ใดถูกสั่งลงโทษวินัย ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษ

ข้อ ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดสำเนาารายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ รวมทั้งให้มีสิทธิขอตรวจหรือคัดสำเนาบันทกถ้อยคำ พยานบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอุทธรณ์ถูกลงโทษด้วย ทั้งนี้ หากพยานหลักฐานดังกล่าวมีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

ข้อ ๑๙ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษตามข้อบังคับนี้ ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้ เว้นแต่กรณีถึงแก่ความตายก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ให้ทายาทของข้าราชการหรือพนักงานตามข้อ ๑๗ สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์แทนได้

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธานโดยใช้ถ้อยคำสุภาพและมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

(๒) คำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์

(๓) วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษ

(๔) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งลงโทษ พร้อมเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร

(๕) คำขอของผู้อุทธรณ์

(๖) ลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ หรือทายาทแล้วแต่กรณี

ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ ก.อ.ม. ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อประธาน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ หาก ก.อ.ม. พิจารณาเห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นต่อการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์เข้าแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ข้อ ๒๐ การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ตามข้อ ๑๙ ให้ผู้อุทธรณ์ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นหนังสืออุทธรณ์ด้วยตนเอง ให้ยื่นต่อเลขานุการ ณ หน่วยงานที่เลขานุการสังกัดอยู่ และให้เลขานุการตรวจสอบหนังสืออุทธรณ์ว่ามีสาระสำคัญเป็นไปตามข้อ ๑๙ หรือไม่ เมื่อได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่ามีสาระสำคัญเป็นไปตามข้อ ๑๙ ให้เลขานุการรับหนังสืออุทธรณ์ไว้และออกใบรับหนังสือ ประทับตรา รับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือ วันที่รับตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นอุทธรณ์ กรณีที่หนังสืออุทธรณ์ยังมีสาระสำคัญไม่ครบถ้วนตามข้อ ๑๙ ให้เลขานุการแนะนำผู้อุทธรณ์แก้ไขให้เป็นไปตามข้อ ๑๙

(๒) ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราที่ซอง เป็นวันยื่นอุทธรณ์ เมื่อได้รับหนังสืออุทธรณ์แล้วให้เลขานุการตรวจสอบหนังสืออุทธรณ์ว่ามีสาระสำคัญเป็นไปตามข้อ ๑๙ หรือไม่ หากเห็นว่ามีสาระสำคัญเป็นไปตามข้อ ๑๙ ให้เลขานุการประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ กรณีที่หนังสืออุทธรณ์ ยังมีสาระสำคัญไม่ครบถ้วนตามข้อ ๑๙ ให้เลขานุการมีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์แก้ไขให้เป็นไปตามข้อ ๑๙

ข้อ ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบ คำสั่งลงโทษเป็นวันรับแจ้งคำสั่ง หรือวันที่ถือว่ารับแจ้งคำสั่ง

ถ้าผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ แต่ได้มีการแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ ทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ รวมทั้งได้บันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

กรณีการแจ้งคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษซึ่งปรากฏ ตามหลักฐานของทางราชการหรือที่อยู่ที่ให้ไว้กับมหาวิทยาลัย ให้ส่งสำเนาคำสั่งลงโทษสองฉบับ เพื่อให้ ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษแล้วส่งกลับ คืนมามหาวิทยาลัยเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานอีกหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้รับแจ้ง คำสั่งลงโทษเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อน หรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๒๒ อุทธรณ์ที่ ก.อ.ม. จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องตามข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐ และได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๗

ในกรณีที่มิปัญหาว่าอุทธรณ์รายใดเป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้ ก.อ.ม. เป็นผู้พิจารณา วินิจฉัย หาก ก.อ.ม. มีมติไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา ให้รายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ และให้มหาวิทยาลัย แจ้งมติ ก.อ.ม. พร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็วและให้แจ้ง ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทราบด้วย

ข้อ ๒๓ ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่ ก.อ.ม. จะพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งต่อประธาน ทั้งนี้ให้นำวิธีการยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ตามข้อ ๒๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม และเมื่อผู้อุทธรณ์ได้ถอนอุทธรณ์แล้วการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๒๔ การพิจารณาอุทธรณ์ให้ ก.อ.ม. พิจารณาจากสำนวนการสืบสวนเบื้องต้น สำนวนการ ดำเนินการทางวินัย และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้ง คำชี้แจงจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ ผู้แทนหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการพิจารณาอุทธรณ์ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

ในกรณีที่ ก.อ.ม. ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.อ.ม. รายงานเหตุที่ทำให้การพิจารณาอุทธรณ์ไม่แล้วเสร็จต่อนายกสภามหาวิทยาลัย เพื่อขอขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ต่อนายกสภามหาวิทยาลัย ในกรณีนี้ให้นายกสภามหาวิทยาลัยพิจารณาขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์แจ้งความประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ ก.อ.ม. ตามข้อ ๑๙ วรรคสาม และ ก.อ.ม. อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์เข้าแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อ ก.อ.ม. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิ นำนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาของ ก.อ.ม. ได้

เมื่อ ก.อ.ม. นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ ทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงแก้หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทน มาแถลงแก้ด้วยวาจาต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการ แถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษหรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจา ของผู้อุทธรณ์ได้

ข้อ ๒๖ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้า ก.อ.ม. เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวน เพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกันและเป็นความผิด ในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษดังกล่าวและผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งจะไม่ได้ ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับ กรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณ เช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าผลการพิจารณาอุทธรณ์จะเป็นประการใด ห้ามมิให้เพิ่มโทษแก่ผู้ที่ไม่ได้อุทธรณ์

ข้อ ๒๘ เมื่อ ก.อ.ม. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำ ความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติเพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำ ความผิดวินัยไม่ร้ายแรงควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำ ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติให้งดโทษโดยให้ ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ ไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีมติให้ยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีมติแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อความให้ถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการส่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่ากรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติเสนอผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการต่อไป

(๘) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) มิได้ และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตาย จะมีมติตาม (๗) มิได้ด้วย

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตาม (๗) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ ให้ส่งเรื่องให้ ก.อ.ม. พิจารณามีมติตามวรรคหนึ่งต่อไป

ข้อ ๒๙ เมื่อความปรากฏแก่ ก.อ.ม. ว่าผู้อุทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้รอการวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นออกไปจนกว่าทายาทจะมีคำขอเข้ามาหรือโดยที่ ก.อ.ม. เรียกเข้ามาเพื่อเปิดโอกาสให้ทายาทเข้ามาแถลงชี้แจงประเด็นการอุทธรณ์ โดยให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อประธานภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ผู้อุทธรณ์ถึงแก่ความตาย และให้ ก.อ.ม. ดำเนินการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป ทั้งนี้ จะวินิจฉัยเป็นผลร้ายยิ่งกว่า แก่ผู้อุทธรณ์ที่ถึงแก่ความตายนั้นไม่ได้

หากทายาทไม่ได้เข้ามาภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้ ก.อ.ม. ยุติการพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๓๐ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาอุทธรณ์และมีมติตามข้อ ๒๘ แล้ว ให้จัดทำคำวินิจฉัยอุทธรณ์โดยต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยเรื่องนั้น และให้รายงานผลการพิจารณาต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ และแจ้งผู้มีอำนาจส่งลงโทษดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น ทั้งนี้ ให้ผู้มีอำนาจส่งลงโทษสั่งการหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์จาก ก.อ.ม.

ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้บันทึกเหตุที่ทำให้ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ไว้ในคำวินิจฉัย

กรณีกรรมการคนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในมติหรือคำวินิจฉัยได้

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่ ก.อ.ม. มีคำวินิจฉัยให้สั่งยกอุทธรณ์ สั่งลดโทษ หรือสั่งงดโทษ ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อมิได้ ทั้งนี้ ให้มหาวิทยาลัยแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์และสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ให้ผู้อุทธรณ์หรือทายาทของผู้อุทธรณ์ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ถึงแก่ความตายระหว่างการพิจารณาทราบคำวินิจฉัยของ ก.อ.ม. เป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ ก.อ.ม. มีคำวินิจฉัยให้สั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์เป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิ ดังนี้

(๑) ผู้อุทธรณ์ที่เป็นข้าราชการ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิ่มโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการต่อ ก.อ.ร. ได้อีกชั้นหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ.ร. กำหนด

(๒) ผู้อุทธรณ์ที่เป็นพนักงาน มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ทั้งนี้ ให้มหาวิทยาลัยแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์และสิทธิตามวรรคหนึ่งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

หมวด ๔

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๓๓ บุคลากรอาจร้องทุกข์ต่อได้ในกรณี ดังนี้

(๑) เมื่อเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๒) เมื่อมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตน ดังนี้

(ก) การบริหารงานบุคคลเป็นไปโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเหตุอื่นใด

(ข) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ หรือ

(ค) ประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งมิให้รวมถึงการที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษทางวินัยหรือการตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย

ข้อ ๓๔ บุคลากรมีสิทธิร้องทุกข์ได้ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการกระทำหรือได้รับคำสั่งหรือทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ ทั้งนี้การร้องทุกข์เป็นเรื่องเฉพาะตัว ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้นจะร้องทุกข์แทนผู้อื่นไม่ได้

ข้อ ๓๕ การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน โดยในคำร้องทุกข์ให้ใช้ถ้อยคำสุภาพ และมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์

(๒) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำหรือคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) เหตุผลหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าเป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์

(๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์

(๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ ก.อ.ม. ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อประธาน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ หาก ก.อ.ม. พิจารณาเห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นต่อการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ จะไม่อนุญาตให้ผู้ร้องทุกข์เข้าแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ข้อ ๓๖ การยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๓๕ ให้ผู้ร้องทุกข์ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นหนังสือร้องทุกข์ด้วยตนเอง ให้ยื่นต่อเลขาธิการ ณ หน่วยงานที่เลขาธิการสังกัดอยู่ และให้เลขาธิการตรวจสอบหนังสือร้องทุกข์ว่ามีสาระสำคัญเป็นไปตามข้อ ๓๕ หรือไม่ เมื่อได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่ามีความสำคัญเป็นไปตามข้อ ๓๕ ให้เลขาธิการรับหนังสือร้องทุกข์ไว้และออกใบรับหนังสือ ประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์ กรณีที่หนังสือร้องทุกข์ยังมีสาระสำคัญไม่ครบถ้วนตามข้อ ๓๕ ให้เลขาธิการแนะนำผู้ร้องทุกข์แก้ไขให้เป็นไปตามข้อ ๓๕

(๒) ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราที่ซองเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้วให้เลขานุการตรวจสอบหนังสืออุทธรณ์ว่ามีสาระสำคัญเป็นไปตามข้อ ๓๕ หรือไม่ หากเห็นว่ามีสาระสำคัญเป็นไปตามข้อ ๓๕ ให้เลขานุการประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณกรณีหนังสือร้องทุกข์ยังมีสาระสำคัญไม่ครบถ้วนตามข้อ ๓๕ ให้เลขานุการมีหนังสือแจ้งผู้ร้องทุกข์แก้ไขให้เป็นไปตามข้อ ๓๕

ข้อ ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาฟ้องทุกข์ ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งได้ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง แต่ได้มีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกสั่ง รวมทั้งได้บันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) การแจ้งคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่งซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือที่อยู่ทั่วไปกับมหาวิทยาลัย ให้ส่งสำเนาคำสั่งสองฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกสั่งเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งแล้วส่งกลับคืนมามหาวิทยาลัยเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานอีกหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับแจ้งคำสั่งเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๓๘ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้ว ให้ประธานมีหนังสือแจ้งพร้อมส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์จัดส่งคำชี้แจงและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังประธาน ภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากประธาน เพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๓๙ เรื่องร้องทุกข์ที่ ก.อ.ม. จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ถูกต้องตามข้อ ๓๓ และข้อ ๓๕ และได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๓๔

ในกรณีที่มิปัญหาว่าเรื่องร้องทุกข์ใดเป็นเรื่องที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้ ก.อ.ม. เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย หาก ก.อ.ม. มีมติไม่รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณา ให้รายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ และให้มหาวิทยาลัยแจ้งมติ ก.อ.ม. พร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๔๐ ผู้ร้องทุกข์จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่ ก.อ.ม. จะพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งต่อประธาน ทั้งนี้ให้นำวิธีการยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และเมื่อผู้ร้องทุกข์ได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๔๑ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้ ก.อ.ม. พิจารณาข้อเท็จจริง พฤติการณ์ของผู้บังคับบัญชาและเรื่องราวจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์อันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์

ในกรณีที่ ก.อ.ม. ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.อ.ม. รายงานเหตุที่ทำให้การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ไม่แล้วเสร็จต่อนายกสภามหาวิทยาลัย เพื่อขอขยายระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อนายกสภามหาวิทยาลัย ในกรณีนี้ให้นายกสภามหาวิทยาลัยพิจารณาขยายระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์แจ้งความประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ ก.อ.ม. ตามข้อ ๓๕ และ ก.อ.ม. อนุญาตให้ผู้ร้องทุกข์เข้าแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อ ก.อ.ม. ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิ นำนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาของ ก.อ.ม. ได้

เมื่อ ก.อ.ม. นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงแก้หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ด้วยวาจาต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้ร้องทุกข์ได้

ข้อ ๔๓ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๓๓ (๑) แล้ว ถ้าเห็นว่า

(๑) การที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) การที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติให้แก้ไขโดยเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น หรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) การที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้น ถูกต้องตามกฎหมายแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องตามกฎหมายบางส่วน ให้มีมติให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) สมควรดำเนินการโดยประการอื่นใดเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรมหรือสมควรเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๔๔ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๓๓ (๒) แล้ว ถ้าเห็นว่า

(๑) การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มิได้มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๓๓ (๒) ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มีลักษณะที่กำหนดในข้อ ๓๓ (๒) ให้มีมติให้แก้ไขหรือถ้าแก้ไขไม่ได้ ให้สั่งดำเนินการประการอื่นหรือให้ข้อเสนอแนะตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการ

ข้อ ๔๕ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์และมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้จัดทำคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ โดยต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยเรื่องนั้น และให้รายงานผลการพิจารณาต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ และแจ้งต่ออธิการบดีเพื่อให้อธิการบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์และผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบและปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยเร็ว

ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้บันทึกเหตุที่ทำให้ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ไว้ในคำวินิจฉัย

กรณีกรรมการคนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในมติหรือคำวินิจฉัยได้

ข้อ ๔๖ กรณีที่ ก.อ.ม. มิได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๔๑ หรือผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของ ก.อ.ม.

(๑) ผู้ร้องทุกข์ที่เป็นข้าราชการ มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.อ.ร. ได้อีกชั้นหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ.ร. กำหนด

(๒) ผู้ร้องทุกข์ที่เป็นพนักงาน มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ทั้งนี้ ให้มหาวิทยาลัยแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์และสิทธิตามวรรคหนึ่งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

หมวด ๕

การนับระยะเวลา

ข้อ ๔๗ การนับระยะเวลาตามข้อบังคับนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๘ ให้ ก.อ.ม. ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยคณะกรรมการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่ข้อบังคับนี้ประกาศใช้บังคับ เป็น ก.อ.ม. ตามข้อบังคับนี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้ง ก.อ.ม. ตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ไว้ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับและการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ยังไม่แล้วเสร็จ ให้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์นั้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย การสอบสวนพิจารณา การลงโทษ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายวิชัย ศรีขวัญ)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ว่าด้วย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๖๗

หลักการ

ปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาร้องทุกข์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ เพื่อกำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาร้องทุกข์
ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับนี้